

Európai elismerés Lovász Lászlónak: elsőként az MTA elnöke kapta az Európai Akadémia új díját

Lovász László matematikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének ítelték elsőként oda azt a tudományos elismerést, amelyet a természet- és társadalomtudósokat összefogó, nem kormányközi független szervezet, az Academia Europaea barcelonai tudásközpontja alapított. A Barcelona Hypatia Európai Tudományos Díjat olyan kiváló kutatóknak adományozzák, akik kimagasló eredményeikkel hozzájárulnak tudásunk gazdagításához és társadalmi fejlődésünkhöz.

A Barcelona Hypatia Európai Tudományos Díjat évente ítélik majd oda, de hároméves ciklusokban. Az első évben az élettelen természettudományok és a mérnöki tudományok, a másodikban az élet-tudományok, a harmadikban pedig a bölcsészeti és társadalomtudományok művelői közül választják ki a díjazottat. A jelöltekről az Academia Europaea és a Barcelonai Városi Tanács által delegált nemzetközi zsűri – amelynek legalább két tagja nő – hozza meg a döntést. Az első ismert matematikusnőről, az ókori Alexandriában 355-től 415-ig élt, tragikus sorsú Hypatiáról elnevezett díjjal 30 ezer euró jár.

Lovász László Forrás: mta.hu/Szigeti Tamás

Az új díjra javasolt 23 kutató közül Lovász László tudományos karrierjét és munkásságát díjazta idén az öttagú bizottság. A díjat a matematika iránti elkötelezettségéért, a tudományterületén végzett magas színvonalú nemzetközi munkásságáért, valamint a társadalom érdekeit, fejlődését szolgáló erőfeszítéseireért ítélte oda a bizottság. Lovász László a Barcelonai Városi Tanács dísztermében veheti át az elismerést 2019 elején, ahol előadást is tart kutatói pályafutásáról és eredményeiről.

Lovász László 1948-ban született Budapesten. A matematikai tudományok kandidátusa fokozatot 1970-ben szerezte meg, 1971-ben pedig matematikusi diplomát és Dr. rer. nat. címet kapott az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. 1977-ben a matematikai tudományok doktora lett. Az MTA levelező tagjává 1979-ben, rendes tagjává pedig 1985-ben választották.

A világ egyik legjobb matematikusaként jegyzett Lovász László kutatási területe a kombinatorika és a gráfelmélet, illetve ezek alkalmazásai a számítógép-tudomány és az operációkutatás területén. Nevéhez fűződik a „Lovász-féle lokális lemma”, a „Lovász-féle téta-függvény” és a „Lenstra–Lenstra–Lovász-algoritmus”.

Óriási szerepe van abban, hogy a magyar matematikai kutatások egyik súlyponti területe, a kombinatorika a modern matematika meghatározó ágává fejlődött. Legújabbán a nagy hálózatok vizsgálatának matematikai alapjaival foglalkozott, továbbá társszerzőként kidolgozta a gráflimeszek elméletét.

2007-ben Bolyai-díjban, 2008-ban Széchenyi-nagydíjban részesült. A nagy nemzetközi díjak közül a Kiotó-díjnak és a Wolf-díjnak is birtokosa. 2014-ben az MTA elnökévé választották, 2017-ben pedig újraválasztották.

Néhány hete a felfedező kutatások legrangosabb pályázatát, az ERC Synergy Grantet nyerte el a magyar Barabási Albert-Lászlóval és a cseh Jaroslav Nešetřilrel. Irányításukkal a Magyar Tudomá-

nyos Akadémia Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet, a Közép-európai Egyetem (CEU) és a prágai Károly Egyetem együttműködésében hatéves kutatási program indulhat közel 10 millió euróból azért, hogy jobban megértsük a bennünket körülvevő nagy hálózatokat.

Az 1988-ban alapított Academia Europaea (AE) nem kormányzati, de több ország által is támogatott szervezet, amelynek célja a tudományosság, az oktatás és a kutatás elősegítése. A körülbelül 4000 tagot – köztük jelenleg 72 Nobel-díjast is – a

soraiban tudó AE célkitűzései között szerepel az európai kutatások eredményeinek népszerűsítése és terjesztése, az interdiszciplináris és nemzetközi kutatási együttműködések támogatása, a társadalom figyelmének felhívása a tudományos eredmények hasznosságára.

Forrás: https://mta.hu/mta_hirei/lovasz-laszlonak-iteltek-az-academia-europea-uj-tudomanyos-dijat-109232

Válogatta: Fonyó Istvánné